

Przed I Kongresem Nauki Polskiej

KOŃCZY SIĘ OKRES PRAC PRZYGOTOWAWCZYCH

Prof. Dr STANISŁAW LESZCZYCKI

Z-ca Pełnomocnika Min. Szkół Wyższych do Spraw Kongresu Nauki

na stwierdzić, że prace te zostały zakończone.

W dziedzinie oceny przeszłości i stanu obecnego nauki polskiej stwierdzono, że nauka polska posiada piękną, postępową tradycję, nie mówiąc już o takich czołowych postaciach polskich w historii światowej jak Kopernik lub Curie-Skłodowska. Wydobyto zapomniane i przemilczane przez naukę burżuazyjną postacie wybitnych naukowców polskich i ich osiągnięcia znane często na całym świecie.

Równocześnie wykazano jak ustrój kapitalistyczny hamował rozwój nauki w Polsce, jak izolowa-

nie świadomości polskiego świata naukowego i pozwoliło polskim naukowcom na zapoznanie się z metodologią i dorobkiem nauki radzieckiej.

Na skutek tego wielu uczonych obecnie zrozumiało znaczenie ideologicznych podstaw nauki i zbliżyło się poważnie do materializmu dialektycznego, przekonawszy się, iż jest to jedynie słuszną naukową i najbardziej płodną metodą badań.

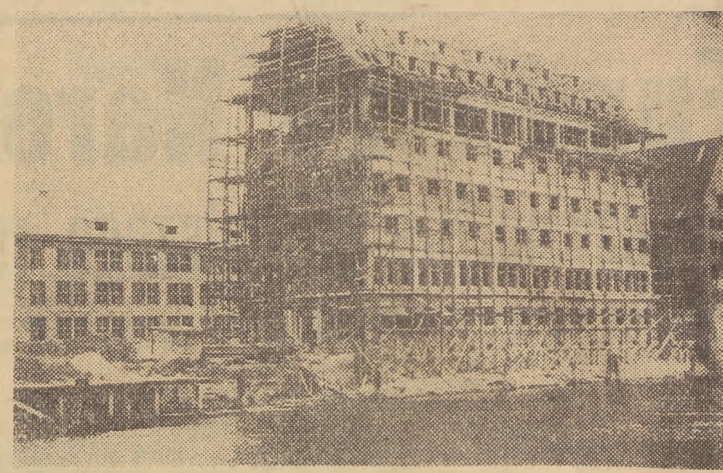
Powstanie Polska Akademii Nauk

W toku prac kongresowych zebrano wiele materiałów dotyczą-

naukowców konieczności powiązania ich pracy z życiem narodu, z budową podstaw socjalizmu, z Planem 6-letnim.

Wobec stojących przed nauką polskich zadań pogłębiło się przekonanie o konieczności zmiany dotychczasowych przestarzałych form organizacyjnych nauki i powołania centralnej instytucji naukowo-badawczej, którą będzie Polska Akademia Nauk, zorganizowana na nowych zasadach jako akademii robocza, oparta na sieci instytutów badawczych.

Doniosły w swych skutkach dla rozwoju nauki polskiej Pierwszy Kongres Nauki stać się powinien poważnym etapem na jej nowej drodze. Umocnieni dzięki pracom przedkongresowym, w przekonaniu o wielkich możliwościach rozwojowych naszej nauki, dumni z jej dotychczasowych osiągnięć, w poczuciu niezbędności funkcji społecznych jakie nauka — wszystkie jej specjalności i dziedziny — spełniać ma w procesie kształtowania się narodu i społeczeństwa socjalistycznego, naukowcy nasi z jeszcze większym zapałem kontynuować będą po Kongresie twórczą pracę dla dobra całego narodu, walcząc o pokój i realizację Planu 6-letniego!

W ramach wielkiego planu rozwoju gospodarki narodowej, powstają na Wybrzeżu nowe inwestycje. Przy ul. Jaglanej, nad Motławą, buduje się nowoczesny spichlerz, o kubaturze 37 tysięcy metrów sześciennych. Będzie to największy spichlerz/Polskich Zakładów Żywnościowych w Gdańsku.

Krytyka pomogła

RADY ZAKŁADOWE I ODDZIAŁOWE ZPGG OTRZYMAŁY INSTRUKCJE

W nr 133 „Głosu Wybrzeża” w artykule pt. „Zakonspirowana rada zakładowa” skrytykowaliśmy działalność rady zakładowej oddziału Nr 1 ZPGG, która nie wykazywała należytej troski o sprawy bytowe robotników.

Związek Zawodowy Pracowników Żeglugi RP., Ochr. Gdański po-

zapoznaniu się z treścią artykułu zorganizował wspólną odprawę rad zakładowych i oddziałowych, na której szczegółowo omówiono rolę i zadania zakładowych organizacji związkowych. Jednocześnie wręczono zebraniom instrukcje o sposobie pracy rad zakładowych i oddziałowych, opracowane w tym celu przez Zarząd Ochr. Związku Zawodowego Prac. Żegl. RP.

BIUROKRATA BĘDZIE PO-CIĄGNIĘTY DO ODPOWIEDZIALNOŚCI

W artykule pt. „Suwalski chciał mieć mieszkanie” (Nr 97 „Głosu Wybrzeża” z dnia 10. IV. 51 r.) wskazaliśmy na niedopuszczalne postępowanie ob. Marciniaka, dyrektora Zarządu Nieruchomości w Gdańsku. Ob. Marciniak, wydając dwie sprzeczne decyzje zezwolił na zburzenie domku, wyremontowanego przez ob. Suwalskiego, na co Suwalski otrzymał poprzednio zgodę Zarządu Nieruchomości.

Sprawę nieodpowiedzialnego dyrektora zajęła się Prokuratura Powiatowa w Gdańsku.

POZA TYM W WYNIKU NASZEJ INTERWENCJI:

Powszechny Dom Towarowy w Gdyni zaopatrzono w smyczki do skrzypiec (Nr 134 „Głosu Wybrzeża” z dnia 23. V. 51 r. — notatka „Skrzypce są, tylko brak smyczków”).

W Prezydium Gminnej Rady Narodowej Tczew-Wieś telefon został przeniesiony z pokoju przewodniczącego do kancelarii ogólnej, dokąd mają dostęp wszyscy pracownicy Prezydium. (Nr 106 „Głosu Wybrzeża” z dnia 20. IV. 51 r. — list czytelnika — „Żle pojęta oszczędność”).

Prezydium MRN przeznaczyło dla Szkoły Muzycznej w Oliwie specjalny budynek w sądzie, który w sierpniu br. zostanie przekazany szkole. Nowy budynek posiada znacznie większą ilość pokoi niż dotychczasowe pomieszczenie, co zlikwiduje trudności lokalowe szkoły (Nr 144 „Głosu Wybrzeża” z dnia 27. V. 51 r.).

W Domu Młodzieżowym w Sztumie naprawiono przewody wodociągowe. Drobnie uszkodzenie, zaniedbane przez Prezydium MRN przed kilkanaście dni hamowało dopływ wody. (Nr 147 „Głosu Wybrzeża” z dnia 30. V. 51 r. — korespondencja pt. „Dom Młodzieżowy w Sztumie bez wody”).

Usunięto wady w instalacji elektrycznej w sklepie GS. Nr 1 w Luzinie. Wadliwa instalacja była przyczyną całonocnego palenia się światła elektrycznego. (Nr 98 „Głosu Wybrzeża” z dnia 11. 4. br. list pt.: „Przed sklepem Nr 1 GS. „Samopomoc Chłopska” w Luzinie, cały dzień pali się lampa elektryczna”).

W Elblągu padł rekord polski juniorów w rzucie młotem

W Elblągu odbyły się propagandowe zawody lekkoatletyczne z udziałem czołowych zawodników ZKS „Budowlani” Gdańsk. Podczas zawodów osiągnięto wiele dobrych wyników: Ośmiałowski pobił rekord Polski juniorów w rzucie młotem, uzyskując wynik 42,40 m. Sztafeta żeńska Budowlanych 4 na 100 m uzyskała czas 52,4 sek., co jest nowym rekordem okręgu gdańskiego w trójhofu, osiągając — 159 pkt., a Mańkowski przebiegł 1500 m w czasie 4:09,4 m.

Od blisko półtora roku trwają prace przygotowawcze do Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej, który odbędzie się w dn. 29. VI — 2. VII 1951r. w Warszawie. Prace te zapoczątkowane decyzją Komitetu Ministrów do Spraw Kultury z dn. 13. II. 1950 roku o zwołaniu Kongresu obejmują już kończą i można pokusić się o dokonanie próby ich zbilansowania. Dla objęcia możliwie wszystkich galei wiedzy prace przygotowawcze prowadzono w 11. sekcjach, podzielonych na 61 podsekcji.

Zarówno struktura sekcji i podsekcji, jak również ich skład osobowy, obejmujący nie tylko czołowych naukowców, lecz i wybitnych praktyków, wyrażają zasadniczą tendencję powiązania nauki z życiem narodu.

2000 naukowców i praktyków wzięło udział w pracach przygotowawczych

Prace przygotowawcze miały ogromny zasięg i zaktywizowały świat naukowy w Polsce. Wzięli w nich udział nie tylko członkowie sekcji i podsekcji w liczbie około 850 osób, ale, na skutek ogromu zadań stojących przed Kongresem, prawie wszystkie podsekcje podzieliły się na szereg problemowych grup roboczych (ogółem było ich około 300), w których wzięło udział ponad 2000 naukowców i praktyków. Można powiedzieć, że prawie wszyscy poważniejsi pracownicy nauki w Polsce byli zaangażowani w prace przygotowawcze do Kongresu. Poza zebraniem sekcji, podsekcji i grup problemowych, odbyło się w okresie przedkongresowym 125 ogólnopolskich zjazdów naukowych, lub konferencji, trwających niekiedy do dwóch tygodni, poświęconych konkretnej problematyce naukowej (np. konferencja biologów, agrobiologów i medyków w Kuźnicach).

Praca zespołowa naukowców

Prace przygotowawcze do Kongresu stały się również praktyczną szkołą nowych form pracy naukowej, sprzyjając ich wprowadzeniu i rozpowszechnieniu. Niewątpliwie do nich należy zaliczyć upowszechnienie metod pracy zespołowej. Coraz ściślej staje się w skali krajowej współpraca naukowców w obrębie poszczególnych dziedzin nauki, po przełamaniu głęboko dotychczas w Polsce zakorzenionego, a źle rozumianego indywidualizmu naukowców.

Przekonano się również, że wobec skomplikowanej struktury nauki współczesnej, ujęcie całości zagadnienia możliwe jest tylko w wyniku pracy zespołowej uczonych różnych specjalności. Szerokie konferencje, względnie zjazdy przedkongresowych (wyżej wspomnianą konferencją w Kuźnicach, sesją poświęconą Polskie-mu Oświeceniu itd.) wykazały, iż oświecenie przedmiotu z punktu widzenia różnych dyscyplin daje możliwość dostrzeżenia nowych zagadnień naukowych.

Zespołowa metoda prac prowadzonych przed Kongresem wykazała, że wszechstronna dyskusja kieruje uwagę badaczy na nowe tory, wysuwa nowe problemy, prosta błąd i przyspiesza wymianę doświadczeń. W wielu dyscyplinach zrozumiano także korzyści płynące ze stosowania krytyki i samokrytyki w pracy naukowej, mającej duże znaczenie ze względu na podkreślenie nowej roli uczonych — odpowiedzialnego przed społeczeństwem.

Materializm dialektyczny podstawową metodą badań naukowych

Jakkolwiek sama sesja Kongresu odbędzie się niebawem i będzie faktycznym podsumowaniem prac przygotowawczych, już dziś moż-

Naukowcy Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni, mgr Stanisław Leszczycki, dr W. Mańkowski, inż. Jerzy Filuk i mgr Edmund Kordyl, przy mapie plastycznej dna południowego Bałtyku, omawiają zagadnienia wędrówek ławic rybnych.

wał uczonych od życia, spychał ich badania w kierunku przyczyn karstwa, rozwijał kosmopolityczny kompleks niższości i zaprzeczenia w naukę zachodnią. Skutki tego stanu rzeczy dawały się odczuć jeszcze w okresie powojennym, gdyż nauka polska została odbudowana w starych formach organizacyjnych.

Zwyczajowo władzy ludowej w naszym kraju umożliwiono rozwój nauki na nowych podstawach, wpłynęło na przeobraże-

nych przejawów kosmopolityzmu w nauce polskiej, jego przyczyn oraz jego wpływu, powodującego bezkierunkowość i przypadkowość podejmowanych badań w całym wiodącym odcinku nauki polskiej. W związku z tym położono duży nacisk na konieczność związania badań naukowych z istotnymi potrzebami społeczeństwa i nauki polskiej. Dlatego jednym z najważniejszych sukcesów prac kongresowych było powszechne niemal zrozumienie przez

GŁOS SPORTOWY — SPORTOWCY WYBRZEŻA

subskrybują Narodową Pożyczkę Rozwoju Sił Polski

Halina Tomaszewska
czołowa siatkarka
Polski

Jedną z czołowych siatkarek Polski Halina Tomaszewska, księżniczka Sportowego „Wiśniarza” zapytana przez nas, jaką sumę zadeklarowała na pożyczkę odpowiedziała: „Przeznaczam na Narodową Pożyczkę swój 15 dniowy zarobek, gdyż jestem zdania, że obowiązkiem każdego dobrego obywatela Polski Ludowej jest subskrybowanie jak największej sumy. Nasz kraj potrzebuje nowych kadr wyszkolonych fachowców, potrzebuje tysięcy nowych

fabryk, szkół i stadionów sportowych.

Jako studentka Politechniki Gdańskiej zdaje sobie doskonale sprawę z tego, że przed wojną młodzież robotnicza i chłopska nie miała ani w części takich warunków jak my obecnie. Dziś wszystkie wyższe uczelnie zapełniają się dziesiątkami tysięcy młodzieży robotniczej i chłopskiej. Wszyscy mają doskonałe warunki dalszego pogłębiania swej wiedzy, która będzie bardzo potrzebna w budowie ustroju socjalistycznego.”

Roman Korban
reprezentant Polski
w lekkoatletyce

Do Rady Okręgowej ZS „Spójnia” nadszedł we wtorek tele-

gram od przebywającego obecnie na obozie w Nakle reprezentanta Polski w lekkoatletyce, Romana Korbana, pracownika firmy Hartwig w Gdyni. Pisze on co następuje:

„Jako świadomy obywatel Polski Ludowej śpieszę za Waszym pośrednictwem zgłosić subskrypcję Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski w wysokości 14 dniowego zarobku. Pragnę wezwać za Waszym pośrednictwem wszystkich sportowców Wybrzeża do świadomego, ofiarnego i entuzjastycznego subskrybowania Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski.”

W odpowiedzi na apel rzucony przez zawodnika Korbana wszyscy członkowie ZS „Spójnia” przystąpili gremialnie do podpisywania pożyczki. M. in. instruktor ZS „Spójnia” oraz mistrz Polski w dziesięcioboju Tadeusz Krzyżanowski zadeklarował subskrypcję pożyczki w wysokości swego 14 dniowego zarobku. Poza tym jako pierwsi zadeklarowali pożyczkę trenerzy „Spójni” Jan Rudelski i Aleksander Zylinski oraz przewodniczący Rady Okręgowej tegoż Zrzeszenia Tadeusz Swiniarski, pracownik piekarni nr 4 GSS.

Gerard Mach
mistrz Polski
w biegu na 400 m

W pierwszym dniu subskrypcji podpisali pożyczkę czołowi zawodnicy ZS „Budowlani” — mistrz Polski w biegu na 400 metrów Gerard Mach, jeden z najlepszych średniodystansowców Polski Aleksander Mańkowski, Pracownik „Hydrotrestu” Mach zadeklarował 15 dni, a Mańkowski — 12 i pół dnia ze swego zarobku.

Czołowy aktyw sportowców polskich — słuchacze AWF w Warszawie, subskrybowali w dniu 19. IV. br. na ogólnym zebraniu Narodową Pożyczkę Rozwoju Sił Polski.

Na zdjęciu: studenci AWF podpisują listy subskrypcyjne.

Jurand Graniczny
czołowy lekkoatleta
AZS

Czołowy lekkoatleta gdańskiego AZS Jurand Graniczny, student WSHM, podpisując pożyczkę oświadczył: „Z radością podpisuję pożyczkę, gdyż wiem, że przyczyni się ona w znacznym